

Nastavni predmet	SKRIPTNI JEZICI I WEB PROGRAMIRANJE
Naslov cjeline	HTML
Naslov jedinice	Obrasci
Ime i prezime učenika	

CILJ VJEŽBE

Učenik će oblikovati i primijeniti obrasce za prikupljanje podataka korisnika prilikom uređivanja sadržaja mrežnih stranica, učenik će razlikovati vrste elemenata koji čine obrazac i njihove atribute.

PRIPREMA ZA VJEŽBU

HTML obrazac koristi se za prikupljanje korisničkih ulaznih podataka. Ti se podaci obično šalju poslužitelju na obradu. **Odgovori na pitanja:**

- ▶ 1. Nabroji čemu služe obrasci na mrežnim stranicama?
- ▶ 2. Navedi primjere za najmanje pet vrsta podataka koji se mogu unositi na mrežnim stranicama.
- ▶ 3. Navedi najmanje dva primjera za osjetljivost i moguće zloporabe podataka koji se unose na mrežnim stranicama.

IZVOĐENJE VJEŽBE

1. Obrasci

- ▶ Primjer obrasca:

First name:

Last name:

- ▶ HTML element `<form>` koristi se za stvaranje HTML obrasca za korisnički unos:

```
<form>
.
form elementi
.
</form>
```

Element `<form>` je spremnik za različite vrste ulaznih elemenata: tekstualna polja, polja za označavanje, radio tipke, tipku "submit" (pošalji) i dr. Najčešće korišteni HTML element je `<input>`, a može biti prikazan na različite načine ovisno o vrijednosti atributa `type`

- ▶ A. Navedi najmanje pet primjera sa objašnjenjima za vrijednost atributa `type` (pomoć: [obrasci](#)).
- ▶ B. Napiši HTML kod za obrazac koji će od korisnika tražiti da upiše ime i prezime u dva odvojena tekstualna polja. Uoči važnost međusobne povezanosti oznake "label" sa elementom "input" za "for", "id" i "name". Kolika je podrazumijevana dužina tekstualnog polja?

- ▶ Tip ulaza "radio" `<input type="radio">` definira „radio“ tipku:

```
<form>
<input type="radio" id="male" name="spol" value="musko">
<label for="musko">Muško</label><br>
<input type="radio" id="female" name="spol" value="zensko">
<label for="zensko">Žensko</label><br>
<input type="radio" id="drugo" name="spol" value="drugo">
<label for="drugo">Ostalo</label>
</form>
```

- ▶ Radio tipke dozvoljavaju korisniku da bira JEDNU iz ograničenog broja mogućnosti.
- ▶ Kod `<input type="checkbox">` definira okvir za označavanje koji dozvoljava korisniku da bira nula ili više mogućnosti iz ograničenog broja izbora:

```
<form>
<input type="checkbox" id="vozilo1" name="vozilo1" value="Bicikl">
<label for="vozilo1"> Imam bicikl</label><br>
<input type="checkbox" id="vozilo2" name="vozilo2" value="Auto">
<label for="vozilo2"> Imam auto</label><br>
<input type="checkbox" id="vozilo3" name="vozilo3" value="Brod">
<label for="vozilo3"> Imam brod</label>
</form>
```

- ▶ `<input type="submit">` definira tipku za slanje podataka iz obrasca tzv. *form-handler-u* (*rukovatelju*), tipično datoteci na poslužitelju koja sadrži skriptu za procesiranje ulaznih podataka. Form-handler se specificira u atributu `action` obrasca.
- ▶ Uoči kako svako ulazno polje treba imati atribut `name` da bi se moglo poslati njegov sadržaj. Ako je taj atribut izostavljen, vrijednost ulaznog polja **neće uopće biti poslana**.

2. Atributi obrasca

- ▶ Atribut **action** definira akciju koja će se izvesti nakon slanja obrasca. Obično se podaci obrasca, nakon što korisnik pritisne tipku submit, šalju datoteci na poslužitelju. Sa `<form action="/action_page.php">` podaci koje sadrži popunjeni obrazac šalju se datoteci sa navedenim nazivom. Ta datoteka sadrži skriptu na poslužiteljskoj strani koja će obraditi podatke iz obrasca. **Ako se taj atribut izostavi, akcija se postavlja na tekuću stranicu.**
Atribut **target** određuje gdje će biti ispisan odgovor koji će biti primljen nakon slanja obrasca, a može imati vrijednosti: `_blank`, `_self` (podrazumijevano, otvara se u trenutnom prozoru), `_parent`, `_top`. Primjer: `<form action="/action_page.php" target="_blank">`
- ▶ Atribut **method** određuje HTTP metodu koja će se koristiti kod slanja podataka iz obrasca. Ti se podaci mogu poslati kao URL varijable (`method="get"`) ili kao HTTP post transakcija (`method="post"`). Podrazumijevani HTTP način kod slanja podataka iz obrasca je GET. Primjer korištenja: `<form action="/action_page.php" method="get">`.
C. Navedi značajke za POST i GET (pomoć: [značajke](#)).
Ako podaci iz obrasca sadrže osjetljive ili osobne informacije, uvijek koristite POST!
- ▶ Atribut **autocomplete** uključuje ili isključuje opciju **autocomplete**. Kada je ta opcija uključena, preglednik će automatski upotpuniti vrijednosti prema vrijednostima koje je korisnik unio prije. Primjer korištenja: `<form action="/action_page.php" autocomplete="on">`

3. Elementi obrasca

- ▶ A. Navedi bar pet različitih elemenata koje mogu sadržavati HTML elementi `<form>`.
- ▶ Element `<select>` definira tzv. drop-down listu (padajuću listu). Primjer:

```
<label for="auti">Odaberi auto:</label>
<select id="auti" name="auti">
  <option value="volvo">Volvo</option>
  <option value="saab">Saab</option>
  <option value="fiat">Fiat</option>
  <option value="audi">Audi</option> </select>
```
- ▶ Elementi `<option>` definiraju mogućnosti koje mogu biti izabrane. Podrazumijevano je odabrana prva stavka liste, no to se može promijeniti atributom `selected`: `<option value="fiat" selected>Fiat</option>`. Atributom `size` može se promijeniti broj vidljivih vrijednosti: `<select id="cars" name="cars" size="3">`. Atributom `multiple` može se dozvoliti korisniku da odabere više od jedne vrijednosti: `<select id="cars" name="cars" size="4" multiple>`

- ▶ Element textarea određuje ulazno polje sa više redova (tekstualno ulazno polje):

```
<textarea name="message" rows="10" cols="30">  
Ovdje unesite poruku. </textarea>
```

- ▶ Atribut rows određuje vidljivi broj linija u tekstualnom polju, a atribut cols određuje vidljivu širinu.

- ▶ Element button određuje tipku koja se može pritisnuti: `<button type="button" onclick="alert('Pozdrav svima!')">Klikni!</button>`

- ▶ B. Prouči primjer i odgovori čemu služe elementi fieldset i legend: [fieldset/legend](#)

C. Prouči primjer i odgovori čemu služi element datalist: [datalist](#)

- ▶ D. Prouči primjer i odgovori čemu služi element output: [output](#)

4. Tipovi ulaza

- A. Navedi bar deset različitih tipova ulaza za atribut type. Koja mu je podrazumijevana vrijednost? Kako se ispisuje ako navedemo vrijednost „password“?
- B. Napiši kako se definira reset tipka koja sve vrijednosti unesene u obrazac resetira na njihove podrazumijevane vrijednosti.
- C. Što će preglednik ispisati ako se za tip postavi vrijednost „color“?
- D. Što će preglednik ispisati ako sa za tip postavi vrijednost „date“? Čemu služe atributi min i max?
- E. Kako preglednik tretira tip „email“? Za koji će se tip preglednik ponašati slično?
- F. Što omogućuje tip „file“?
- G. Kako ćeš ispisati obrazac u kojem će biti dozvoljeno za količinu naručenih stvari unijeti samo brojke i to od 1 do 5?
- H. Koji se tip može primijeniti za unos telefonskog broja?

5. Atributi ulaza

- A. Objasni čemu služi atribut value.
- B. Objasni čemu služi atribut maxlength.
- C. Objasni čemu služi atribut required.

▶
6. PRAKTIČNI DIO: Kreiranje obrazaca

A. Na istoj stranici oblikuj bar dva od navedenih primjera obrazaca (nije potrebno oblikovati stilove, sav tekst treba biti na hrvatskom jeziku) ([vježbe](#))

Napomena: sve bi vježbe oba učenika trebala izvesti osobno, dakle jedan pa drugi. Radove treba spremati kako bi se naknadno mogli pokazati i provjeravati.